

การเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา

The Comparison of Factors Affecting the Characteristics of Desirable Accountants of Accounting Offices in Songkhla Province

ปทุมพร หิรัญสาลี^{*1} ภัญญินี ชัยขวัญ¹ กัญญารัตน์ ทองรัมย์² และ ภรทิพย์ นิลมณี³

Patumporn Hiransalee^{*1} Phattini Saikhwan¹ Kanyarat Thongrom² and Porntip Nilmanee³

อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา^{*1}

lecturer, Faculty of Management Sciences, Songkhla Rajabhat University^{*1}

นักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา²

Undergraduate Student, Faculty of Management Sciences, Songkhla Rajabhat University²

อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา³

lecturer, Assistant Professor, Faculty of Management Sciences, Songkhla Rajabhat University³

*Corresponding author, patumporn.hi@skru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา จำนวน 68 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ T-test และ ANOVA ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน รูปแบบการประกอบกิจการของสำนักงานบัญชีแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์แตกต่างกัน และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจของสำนักงานบัญชี วุฒิกการศึกษาสูงสุดของผู้บริหารสำนักงานบัญชี จำนวนของพนักงานบัญชี ประจำสำนักงานบัญชี จำนวนลูกค้าที่สำนักงานบัญชีให้บริการอยู่ในปัจจุบัน วิธีการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี และทุนจดทะเบียนของกิจการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ที่สถานประกอบการต้องการเพื่อให้พนักงานบัญชีสามารถพัฒนาความสามารถให้สอดคล้องกับสถานประกอบการต่อไป

คำสำคัญ: คุณลักษณะ นักบัญชี สำนักงานบัญชี

Abstract

The objective of this research is to examine the desirable accountant characteristics. Data collection is processed by using questionnaire attributing to sixty eight accounting offices in Songkhla Province. The data analysis tool is T-test and ANOVA. The research finding has revealed that all desirable accountant characteristics are rated in the highest levels. The respondents who are different in the level of age, education, current position and the size of accounting company have the different opinions toward the desirable accountant characteristics. However, the respondents who are not different in gender, level of education, current working position, experience, time working duration in accounting career, level of accounting office administrator, number of accountants in currently office, accounting procedure and entrepreneur registered capital do not have the different opinions toward the desirable accountant characteristics. The research findings, the desirable accountant characteristics, can be brought to develop in human resource management for the potentiality of accountant in any accounting office requirement.

Keywords: Characteristics, Accountants, Accounting Offices

บทนำ

องค์กรธุรกิจมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจในประเทศไทย ช่วยในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากธุรกิจขนาดย่อมช่วยให้เกิดการกระจายรายได้จากกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจ ไปสู่กลุ่มประชากรต่าง ๆ ทำให้เกิดการจ้างงานและประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นตัวช่วยให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้นแต่เนื่องจากธุรกิจส่วนใหญ่ขาดความเชี่ยวชาญในการจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางการบัญชีหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น กิจกรรมทั้งขนาดกลางและขนาดย่อมจึงนิยมใช้บริการของสำนักงานบัญชีเพราะจะได้รับความสะดวกมากกว่า และยังเกี่ยวเนื่องไปถึงการจัดเก็บข้อมูลทางการเงินบัญชีซึ่งเป็นการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นตัวเลขซึ่งมีความสำคัญกับธุรกิจซึ่งข้อมูลทางการเงินที่ได้นั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้อย่างมากก็ต่อเมื่อข้อมูลที่ใช้ในการบันทึกบัญชีนั้นเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ (นภัสสินี เปรื่องการ, 2562) การจัดทำบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากข้อมูลทางการเงินบัญชีเป็นสิ่งแสดงถึงทิศทางความเป็นไปของธุรกิจ ช่วยให้ผู้ประกอบการทราบถึงผลประกอบการและฐานะทางการเงินของกิจการ และยังสามารถใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการกำหนดนโยบายและกำหนดทิศทางของธุรกิจ เพื่อวางแผนกลยุทธ์ และตัดสินใจในการดำเนินงาน อีกทั้ง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กำหนดให้ผู้ประกอบการธุรกิจมีหน้าที่ต้องจัดทำบัญชีให้ถูกต้องตามประเภทกิจการ สำนักงานบัญชีจึงได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นอย่างมาก (เกรียงจิตติ วิรัตน์, 2562)

วิชาชีพบัญชีมีความสำคัญกับทุกธุรกิจจะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะเป็นธุรกิจประเภทใด ต้องมีการบัญชีเข้ามาเกี่ยวข้อง เนื่องจากการบัญชีเป็นกิจกรรมเพื่อแสดงข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งเน้นการให้ข้อมูลทางการเงินที่เป็น ประโยชน์ต่อผู้ใช้เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจทางธุรกิจ อีกทั้งยังใช้เป็นเครื่องมือในการวัดความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจ นักบัญชีเปรียบเสมือนทรัพยากรบุคคลสำคัญที่ช่วยผู้บริหารหรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นผู้ที่สามารถพยากรณ์ความเจริญเติบโตของธุรกิจได้ ทั้งนี้ นักบัญชีไม่เพียงแต่มีหน้าที่จัดทำบัญชีอย่างเดียวเท่านั้น ผู้บริหารต้องการนักบัญชีที่สามารถควบคุมตัวเลขขององค์กร นักบัญชีสามารถคิดและ สร้างสรรค์รายงานทางการเงินที่ตอบสนองกลยุทธ์และการตัดสินใจของผู้บริหารและผู้มีส่วนได้เสีย แทนนักบัญชี ที่ทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานทางการเงินเพียงอย่างเดียว (มงคล กิตติวุฒิไกร และ มนัสดา ชัยสวนิยากรณ์, 2560) คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ 5 ประเภท ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ลักขณา คำชู และ ปทุมพร ชโนวรรณ, 2560) สำนักงานบัญชีจะให้บริการทางด้านบัญชี และภาษี ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับงานบัญชี ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ให้บริการและคำแนะนำ การจดทะเบียนบริษัท โดยการทำบัญชีและจัดทำงบการเงิน จะต้องได้รับการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบบัญชี ซึ่งการทำบัญชีและเก็บเอกสารทางบัญชี จะถูกจัดทำโดยผู้ชำนาญทางด้านบัญชี ซึ่งจะมีความถูกต้อง และสามารถนำตัวเลขทางบัญชีไปบริหารจัดการวางแผนงานทางธุรกิจต่อไป สำนักงานบัญชีต้องมีการพัฒนา กระบวนการบริหารจัดการองค์กรให้ทันสมัยและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน หากสำนักงานบัญชีทำการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการบริการ ให้มีมาตรฐานเป็นที่น่าเชื่อถือของสังคม สำนักงานบัญชีอาจเป็นผู้กำหนดค่าบริการได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น หลักการมาจากมาตรฐานการควบคุมคุณภาพสากลและมาตรฐานระบบบริหารงานคุณภาพ กำหนดเป็นเกณฑ์การรับรองมาตรฐานสำนักงานบัญชี เพื่อรับรองระบบการทำงาน กระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีเพื่อยืนยันในเบื้องต้นว่า สำนักงานบัญชีมีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดีตามระบบคุณภาพ สร้างความน่าเชื่อถือ และสร้างความเชื่อมั่น (กมลวิษ วังศาย, พรชนก ทองลาด และ ไพฑูรย์ อินตะขัน, 2562) ในจังหวัดสงขลามีการแข่งขันในเชิงธุรกิจของสถานประกอบการต่าง ๆ มีการแข่งขันสูงเป็นผลให้องค์กรมีความต้องการคนที่มีความรู้ ความสามารถ ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันที่เต็มไปด้วยการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาถึงคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับนักบัญชี หรือผู้ประกอบการวิชาชีพทางด้านบัญชีให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน รวมถึงยังเป็นการกระตุ้นให้สำนักงานบัญชีได้พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องในด้านความรู้ ความสามารถ ที่ทันต่อเหตุการณ์การ เปลี่ยนแปลงในทางด้านบัญชีเพื่อเป็นข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องจะศึกษา หรือผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบการธุรกิจในด้านต่าง ๆ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของธุรกิจประเภทสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา เกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการของสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา จำนวน 110 ราย (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2564) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการของสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลาทั้งหมด จำนวน 68 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.82 %

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามออนไลน์เกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา โดยแบบสอบถามออนไลน์ แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามออนไลน์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามออนไลน์ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สาขาที่สำเร็จการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามออนไลน์เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของสำนักงานบัญชี ได้แก่ รูปแบบการประกอบกิจการของสำนักงานบัญชี ระยะเวลาการดำเนินธุรกิจของสำนักงานบัญชี วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้บริหารสำนักงานบัญชี จำนวนพนักงานบัญชีประจำสำนักงานบัญชี วุฒิการศึกษาของพนักงานบัญชีประจำสำนักงานบัญชี จำนวนลูกค้าที่ให้บริการในปัจจุบัน วิธีการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี และทุนจดทะเบียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามออนไลน์คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ ภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ด้านทักษะวิชาชีพ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คำถามปลายเปิด

3. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามออนไลน์โดยนำแบบสอบถามออนไลน์ที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดผ่านผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาที่จะทำการสำรวจแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ถือว่ายอมรับได้ และนำแบบสอบถามออนไลน์ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.801 - 0.902 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.7 ถือว่านำไปใช้ได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการตอบแบบสอบถามออนไลน์เพื่อเก็บข้อมูลจากสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา จำนวน 110 คน โดยได้รับแบบสอบถามออนไลน์กลับคืนมา 68 คน และนำแบบสอบถามออนไลน์ที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามออนไลน์ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 จะนำมาวิเคราะห์โดยค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) และจะนำเสนอข้อมูลที่วิเคราะห์ในลักษณะข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่รวบรวมได้ ลักษณะของคำถามในส่วนที่ 3 วิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยให้เลือกตอบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชี และมีเกณฑ์ในการให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับความต้องการมากที่สุด กำหนดให้ 5 คะแนน

ระดับความต้องการมาก กำหนดให้ 4 คะแนน

ระดับความต้องการปานกลาง กำหนดให้ 3 คะแนน

ระดับความต้องการน้อย กำหนดให้ 2 คะแนน

ระดับความต้องการน้อยที่สุด กำหนดให้ 1 คะแนน

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถามออนไลน์โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยมาก

6. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ วิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และนำเสนอในรูปแบบตารางความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test, ANOVA

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	14	24.6
หญิง	54	79.4
รวม	68	100
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	5.9
ปริญญาตรี	60	88.2
ปริญญาโท	4	5.9
ปริญญาเอก	0	0
รวม	68	100
สาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด		
สาขาการบัญชี	48	70.6
สาขาบริหารธุรกิจ	6	8.8
สาขาอื่น ๆ	14	20.6
รวม	68	100
ตำแหน่งงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน		
ผู้จัดการ/ผู้บริหารระดับกลาง	50	73.5
ผู้บริหารระดับต้น/หัวหน้างาน	18	26.5
รวม	68	100
ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
น้อยกว่า 6 ปี	38	55.9
6-10 ปี	12	17.6
11-15 ปี	8	11.8
มากกว่า 15 ปี	10	14.7
รวม	68	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามออนไลน์ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 54 คน ร้อยละ 79.40 มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี จำนวน 60 คน ร้อยละ 88.20 สาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุดสาขาบัญชี จำนวน 48 คน ร้อยละ 70.60 ตำแหน่งงานที่ทำอยู่ปัจจุบัน ในระดับผู้จัดการ/ผู้บริหารระดับกลางมากที่สุด จำนวน 50 คน ร้อยละ 73.50 ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน น้อยกว่า 6 ปี จำนวน 38 ร้อยละ 55.90

ตารางที่ 2 ลักษณะทั่วไปของสำนักงานบัญชี

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
รูปแบบการประกอบกิจการของสำนักงานบัญชี		
บุคคลธรรมดา	40	58.80
ห้างหุ้นส่วนสามัญ, คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล	10	14.70
ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล	0	0
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	0	0
บริษัทจำกัด	18	26.50
รวม	68	100
ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจของสำนักงานบัญชี		
1 – 5 ปี	40	58.80
6 – 10 ปี	14	20.60
11 – 15 ปี	6	8.80
16 – 20 ปี	2	2.90
มากกว่า 20 ปี	6	8.80
รวม	68	100
วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้บริหารสำนักงานบัญชี		
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	4	5.90
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	52	76.50
ปริญญาตรี	2	2.90
สูงกว่าปริญญาตรี	10	14.70
รวม	68	100
จำนวนของพนักงานบัญชีประจำสำนักงานบัญชี		
1 – 5 คน	44	64.70
6 – 10 คน	16	23.50
11 – 15 คน	2	2.90
16 – 20 คน	2	2.90
มากกว่า 20 คน	4	5.90
รวม	68	100
จำนวนลูกค้าที่สำนักงานบัญชีให้บริการอยู่ในปัจจุบัน		
ไม่เกิน 50 ราย	40	58.80
51 – 100 ราย	16	23.50
101 – 150 ราย	2	2.90
151 – 200 ราย	8	11.80
200 ราย	2	2.90
รวม	68	100

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี		
จัดทำบัญชีด้วยมือ	8	11.80
จัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์	46	67.60
จัดทำบัญชีด้วยมือและคอมพิวเตอร์	14	20.60
รวม	68	100
ทุนจดทะเบียนของกิจการ		
ต่ำกว่า 500,000 บาท	42	61.80
500,001 – 1,000,000 บาท	20	29.40
1,000,001 – 5,000,000 บาท	6	8.80
รวม	68	100

จากตารางที่ 2 พบว่า รูปแบบการประกอบกิจการเป็นกลุ่มประเภทบุคคลธรรมดาจำนวน 40 คน ร้อยละ 58.80 ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจระยะเวลา 1-5 ปี จำนวน 40 คน ร้อยละ 58.80 จำนวนของพนักงานของสำนักงานบัญชีส่วนใหญ่ จำนวน 44 คน ร้อยละ 64.70 จำนวนลูกค้าที่สำนักงานบัญชีให้บริการอยู่ในปัจจุบันไม่เกิน 50 ราย จำนวน 40 ราย ร้อยละ 58.80 จัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ มากที่สุด จำนวน 46 คน ร้อยละ 67.60 ทุนจดทะเบียนของกิจการ ต่ำกว่า 500,000 บาท จำนวน 42 คน ร้อยละ 61.80

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวม

คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.66	0.49	มากที่สุด
2. ด้านความรู้	4.45	0.46	มากที่สุด
3. ด้านทักษะทางปัญญา	4.28	0.53	มากที่สุด
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.46	0.50	มากที่สุด
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.32	0.53	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.43	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีคุณลักษณะของนักบัญชีอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.66$) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.46$) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.45$) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.32$) และด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา

ลักษณะประชากรศาสตร์	T/F-test	Sig	ผลการทดสอบ
เพศ	1.540	0.128	ไม่แตกต่าง
อายุ	2.792	0.047*	แตกต่าง
ระดับการศึกษาสูงสุด	3.499	0.036*	แตกต่าง
สาขาที่สำเร็จการศึกษา	2.349	0.103	ไม่แตกต่าง
ตำแหน่งงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน	2.816	0.006*	แตกต่าง

ลักษณะประชากรศาสตร์	T/F-test	Sig	ผลการทดสอบ
ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน	1.923	0.135	ไม่แตกต่าง
รูปแบบการประกอบกิจการของสำนักงานบัญชี	3.412	0.039*	แตกต่าง
ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจของสำนักงานบัญชี	0.771	0.548	ไม่แตกต่าง
วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้บริหารสำนักงานบัญชี	1.168	0.329	ไม่แตกต่าง
จำนวนของพนักงานบัญชีประจำสำนักงานบัญชี	0.714	0.585	ไม่แตกต่าง
จำนวนลูกค้าที่สำนักงานบัญชีให้บริการอยู่ในปัจจุบัน	2.114	0.089	ไม่แตกต่าง
วิธีการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี	1.263	0.290	ไม่แตกต่าง
ทุนจดทะเบียนของกิจการ	2.772	0.070	ไม่แตกต่าง

จากตารางที่ 4 ผลการทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา ด้านอายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน และรูปแบบการประกอบกิจการของสำนักงานบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์แตกต่างกัน และคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา ด้านเพศ สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจของสำนักงานบัญชี วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้บริหารสำนักงานบัญชี จำนวนของพนักงานบัญชีประจำสำนักงานบัญชี จำนวนลูกค้าที่สำนักงานบัญชีให้บริการอยู่ในปัจจุบัน วิธีการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี และทุนจดทะเบียนของกิจการที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่องคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา อภิปรายผลคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา ดังนี้

คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา พบว่า ผู้ประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของนักบัญชี ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับวรรณ รัตนทรงธรรม, วิศรดา ดวงตาน้อย, สุพรรณษา จิตต์มั่น, และ ตูลาพร จันทร์กวี (2562) ที่อธิบายว่าสถานประกอบการในจังหวัดอุดรดิตถ์ต้องการนักบัญชีที่มีทักษะทางด้านทักษะทางปัญญาและด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก และจิตรเลขา ทาสี, บัณฑิต รมเย็น, และนพวรรณ ทองรอด (2563) ที่อธิบายว่าสถานประกอบการในจังหวัดกรุงเทพมหานครต้องการนักบัญชีที่มีทักษะทางด้านทักษะทางจรรยาบรรณและด้านทักษะความรู้ในระดับมาก

ทางด้านผู้ประกอบการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลและลักษณะธุรกิจ ด้านอายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน และรูปแบบการประกอบกิจการของสำนักงานบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชี แตกต่างกัน เนื่องจาก ผู้ประกอบการต่างมุ่งเน้นคุณลักษณะนักบัญชีที่พึงประสงค์เพื่อให้งานมีคุณภาพสูงสุด ดังนั้น นักบัญชีที่มีอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานที่ทำ และรูปแบบการประกอบกิจการของสำนักงานบัญชีที่มากจะมีประสบการณ์สูงนำไปสู่การมีคุณลักษณะของนักบัญชีที่สอดคล้องกับความต้องการ แตกต่างกัน ผู้ประกอบการที่มีความรู้ระดับสูงจะมีศักยภาพในการเรียนรู้การดำเนินธุรกิจและแสวงหาประสบการณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจได้ดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อยกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรเลขา ทาสี, บัณฑิต รมเย็น และ นพวรรณ ทองรอด (2563) ผู้ประกอบการมีระดับการศึกษาสูงขึ้น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่สูงขึ้น จะมีแนวคิดในการตัดสินใจบริหารกิจการจากข้อมูลทางบัญชี และให้ความสำคัญกับการเลือกนักบัญชีเข้ามาปฏิบัติงานในกิจการของตน ผู้ประกอบการกลุ่มนี้จะอาศัยข้อมูลทางบัญชีเพื่อตัดสินใจการใช้ทรัพยากรของกิจการและให้แนวทางที่ชัดเจนในเรื่องต้นทุนและผลตอบแทนที่สามารถวัดมูลค่าเป็นตัวเงินได้

ผู้ประกอบการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลและลักษณะธุรกิจ ด้านเพศ สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจของสำนักงานบัญชี วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้บริหารสำนักงานบัญชี จำนวนของพนักงานบัญชีประจำสำนักงานบัญชี จำนวนลูกค้าที่สำนักงานบัญชีให้บริการอยู่ในปัจจุบัน วิธีการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี และทุนจดทะเบียนของกิจการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชี

ไม่แตกต่างกัน อาจเพราะผู้ประกอบการมีโอกาสนักบัญชีที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันได้มีส่วนร่วมในการทำงาน และมุ่งเน้นคุณภาพงานมากกว่าความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี เกื้อสกุล และวุฒิ วัชรโถมประเสริฐ (2558) ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบคุณสมบัติของนักบัญชีที่ต้องการตามปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ความรู้ทางวิชาชีพบัญชีของโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี (IES 2) ไม่แตกต่างกัน

สรุป

จากผลการวิจัย สรุปได้ว่า คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชีในจังหวัดสงขลา อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นด้านที่ผู้ประกอบการให้ความสำคัญมากที่สุด นักบัญชีควรปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ด้านทักษะความรู้และด้านทักษะทางปัญญา นักบัญชีควรมีความรู้ความสามารถในการจัดทำบัญชีได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้ผู้ประกอบการนำข้อมูลทางด้านบัญชีที่ถูกต้องไปใช้ในการบริหารงาน ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ นักบัญชีนำเสนอข้อมูลทางด้านบัญชีแก่ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนและตัดสินใจในสถานประกอบการ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นักบัญชีควรมีความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี

ผู้ประกอบการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลและลักษณะธุรกิจ ด้านอายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน และรูปแบบการประกอบการของสำนักงานบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชี แตกต่างกัน เนื่องจาก ผู้ประกอบการต่างมุ่งเน้นคุณลักษณะนักบัญชีที่พึงประสงค์เพื่อให้งานมีคุณภาพสูงสุด ผู้ประกอบการที่มีปัจจัยส่วนบุคคลและลักษณะธุรกิจ ด้านเพศ สาขาที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจของสำนักงานบัญชี วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้บริหารสำนักงานบัญชี จำนวนของพนักงานบัญชีประจำสำนักงานบัญชี จำนวนลูกค้าที่สำนักงานบัญชีให้บริการอยู่ในปัจจุบัน วิธีการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี และทุนจดทะเบียนของกิจการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชี ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาทางด้านแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของสำนักงานบัญชี หรือแนวทางการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารธุรกิจ

เอกสารอ้างอิง

- กมลวิษ วรงค์สาย, พรชนก ทองลาด, ไพฑูรย์ อินตะขัน. (2562). คุณภาพการบริการด้านบัญชีกับความสำเร็จของสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 13(3), 39 – 54.
- เกรียงจิตติ วิจารณ์. (2562). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสำนักงานบัญชีคุณภาพในมุมมองของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในจังหวัดนนทบุรี (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.
- จิตรเลขา ทาสี, บัณฑิต ร่มเย็น และ นพวรรณ ทองรอด. (2563). คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 14(37), 94-108.
- นักสสินี เป็รื่องการ. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการสำนักงานบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตภาคกลาง.(การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพฯ.
- มงคล กิตติวุฒิไกร และ มนัสดา ชัยสวณียากรณ์. (2560). คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการบัญชีในความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 12(1), 27-37.
- ลักขณา คำชู และ ปทุมพร ชโนวรรณ. (2560). การพัฒนาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. ใน *การประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 8*, 22 มิถุนายน 2560 (น.917-933). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วรพรรณ รัตนทรงธรรม, วริศรา ดวงตาน้อย, สุพรรณษา จิตต์มัน, และ ตุลภาพร จันทร์กวี. (2562). คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับสถานประกอบการในจังหวัดอุดรธานี. *วารสารบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม*, 3(2), 5-21.